

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio secunda. Vtrum in anima Christi sit scientia connaturalis animæ
humanæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

traditio est satis aperta, nam licet Theologi in hac veritate asserenda consentiant, non tamen illam affirmant, ut dogma fidei, & ferè eodem modo loquuntur sancti Patres: & deo alij soli dicunt esse opinionem ita veram, ut contrarium opinari temerarium sit. Et hæc censura est mitissima omnium, quæ dari potest: existimo enim contrariam sententiam etiam erroneam, & proximam hæresi esse, quia Scripturæ testimonia adiunctis expositionibus, & testimonijs Patrum, & consensu Doctorum omnium Catholicorum, sufficiunt ad hanc certitudinē præstādā.

Respons.

Obiectio.

Lucia.

In 7. Encl. Responsio.

Obiectio.

August. Responsio.

Sed contra hanc veritatem obijci solent varia loca Scripturarum, quæ partim tractata sunt, cum de gratia ageremus, partim attinguntur in sequentibus. Nunc solum obijciat illud Luc. 22. Nonne oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Ergo ante passionem non intrauit in gloriam. Vnde lo. 7. dicitur. Nondum erat Spiritus datus, quia nondum erat i. ius glorificatus. Et ideo lo. 17. orat ipse Christus. Clarificame Pater, &c. Respondetur, hæc testimonia intelligi de gloria Resurrectionis, & Ascensionis, & de manifestatione & exaltatione nominis Christi, ut Patres omnes intelligunt.

Dices, Gloria corporis & animæ coniunctane-cessario sunt, si corpus & anima inter se sunt coniuncta; manet enim gloria corporis ex gloria animæ, ut Theologi docent cum Aug. Epist. 56. Respondetur, fuisse quidem debitam gloriam corpori Christi à principio conceptionis, non tantum ratione gloriæ animæ, sed etiam ratione unionis: tamen propter nostram redemptionem, diuina dispensatione, illa ad tempus caruisse, cuius rei significationem quandam in Transfiguratione tradidit, ut dictum est.

SECTIO II.

Vtrum in anima Christi sit scientia connaturalis animæ humane.

IN hac questione, sicut in præced. dixi, nulla est difficultas de hac scientia secundum se, seu absolute considerata, sed solum in tempore & modo, quo Christi anima cepit habere hanc scientiam. De qua re nihil hoc loco dicam, quia pendet ex multis, quæ circa q. 12. D. Tho. tractanda sunt, ubi hoc melius expeditur: & ideo hic brevissimè dicendum est, certum omnino esse, Christum Dominum habere scientiam connaturalem animæ humane. Ita docet omnes Theologi, in 3. d. 13. & 14. Quamvis Bona. loquat in contrariū citari, quia negat fuisse in Christo scientiam acquisitam. Sed non est credibile, eum esse locutum de substantia ipsius scientiæ (ut ita dicam) sed de modo acquirendi illam, ut ex sequenti sectio, & magis ex disp. 23. constabit. Ricard. verò ibi, a. 3. q. 2. & 3. videtur hanc sententiam docere; quia sentit, scientiam infusam animæ Christi fuisse superioris rationis à scientia connaturali homini, & tamen præter illam negat in Christo fuisse aliam acquisitam; sed est sententia omnino falsa. Vnde sine magno errore negari hæc veritas non potest, quia (ut supra latè citatum est) in Christo est natura humana cum omni proprietate, & perfectione illi connaturali, sed scientia humana est vna ex maximis perfectionibus humane nature, ergo. Deinde de supra ostendimus, fuisse in intellectu Christi actus intellectus naturales; ergo maximè actus scientiæ, ergo. Tercio, quia habuit virtutes morales connaturales homini, ergo & prudentiam naturalem, ergo pari ratione alias scientias. Deniq. Angeli habent scientiam sibi connaturalem, eandem habent beati, habuit etiam Adam in statu innocentie, & in vniuersum perfectio gratiæ non destruit perfectionem nature, quæ imperfectionem non includit, perfectioni gratiæ repugnat: ergo, neq. contra hoc occurrit noua obiectio, præter eas, quæ fieri solent de beatis, quas tetigit D. Tho. supra, art. 1. huius questionis.

Sed obseruandum est primo, nomine scientiæ hic

A intelligi omnes virtutes intellectuales, scilicet, intellectum seu habitum principiorum, de quo nulla potest esse dubitandi ratio, cum assensus principiorum sint maximè evidentes, & connaturales homini: sapientiam deinde, ac scientiam. De quibus solū potest dubitari, quia in hominibus non sunt sine admixtione opinionum, & incertitudinis. Dicendum vero est, in Christo fuisse quoad conclusiones evidentes, quæ per lumen nature certæ esse possunt. De his vero rebus, de quibus lumen nature consequi non potest evidentem cognitionem, affectus est Christus, quidquid ratio naturalis consequi potest, & omnes rationes probabiles, aut verisimilia iudicia opinionum omnium: non tamen per hæc de veritate ipsa iudicabat, sed vel suspendebat assensum, vel de probabilitate, quæ euident esse poterat, iudicium ferebat. Præterea comprehendere etiam potest prudentia, de qua iam dictum est. Et vltimò etiam artem complectimur, quæ, ut est intellectualis virtus, etiam pertinet ad absolutam perfectionem intellectus, & fortasse à scientia non multum distinguitur, nisi in materia factibili. ait autem D. Tho. in 1. q. 13. a. 1. ad 3. fuisse in Christo scientiam omnium factibilium. Nec refert, quod ars videtur esse coniuncta cum vfu, nam licet ipsa dirigat vsum, non tamen ab illo essentialiter pendet; tota enim perfectio artis, quæ ad intellectum spectat, sine vfu haberi potest.

Obseruandum secundò est, scientiam hanc connaturalem generaliter dictam, prout comprehendit omnem naturalem cognitionem euidentem, duplicem distingui posse: est enim quædam cognitio, quæ vocatur experimentalis, & potissimum versatur circa singularia, quæ per sensum experimur, ex quo intellectus accipit euidentem cognitionem in ipsa experientia fundatam. Alia est cognitio euidentis conclusionum ex proprijs principijs naturali lumine euidentibus, quæ proprie vocatur, seu metetur nomen scientiæ, hic vero vtrumq. genus cognitionis sub hac voce comprehendimus: nam cum vtraque harum cognitionum naturalis sit homini, & perfectionem asserat sine imperfectione, vnioui aut beatitudinē repugnat; dubium non est, quin vtraque fuerit in Christo, ut latius q. 12. tractabitur.

SECTIO III.

Vtrum fuerit semper in anima Christi scientia verū in proprio genere supernaturalis, & per se infusa.

TRACTAui prius de scientia naturali quam de hac infusa, ut ratio dubitandi, & opinionum varietas, quæ hic esse potest, melius intelligatur. Ratio enim difficultatis est, quia per scientiam beatā & naturalem, habet anima Christi omnem cognitionem & perfectionem, quæ vel ex Scripturis, vel ex dignitate personæ, vel ex munere Redemptoris, vel ex capacitate intellectus humani, vel denique ex quouis alio iudicio, vel signo colligi potest. Habet enim per illas duas cognitiones, perfectionem naturæ debitam & gratiæ, & consequenter habet actum respondentem capacitati naturali intellectus, & obedientiali, habet cognitionem rerum omnium naturalium, & supernaturalium, contingentium, & liberarum: quorum ergo necessaria est alia scientia?

Propter hoc quidam Theologi videntur aperte negare, habuisse animā Christi hanc scientiam. Ita sentit Bonau. in 3. d. 1. a. 3. q. 1. & 2. quamquam enim concedat, habuisse Christum scientiam infusam, aperte tamē sentit illam fuisse naturalem, & infusam per accidens: propterea enim negat ibidem, Christū aliam scientiam sibi acquisiuisse, & illam scientiam dicit esse similem illi, quā Adam habuit in statu innocentie, & idem sentit Alens. 3. p. q. 13. memb. 1. & 2. quia non aliter ponit scientiam infusam in Christo, quā in Adamo, & ferè eodem modo loquuntur alij Nominales, ut Almain. Gab. & alij in 3. dist. 14.

Quidam
mises
scien
tia con
naturalis
hic
intelligi
tur.

In Christo
ars factibi
lium fuit.

In Christo
scientia ex
perimentalis

Bonauent.
Richard.
Ansel.

Almain.
Gab.
Scot.